SAK 9/2026

REGULERING AV FISKET ETTER UER I 2027

B) VANLIG UER *(S. NORVEGICUS)* NORD FOR 62°N

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter vanlig uer i 2027 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Forslaget legges frem etter enighet med Sametinget. Det er ikke foreslått nye forvaltningstiltak som svekker det materielle grunnlaget for samisk kultur.

1. SAMMENDRAG

Bestanden av vanlig uer har over tid vært lav og det har i en årrekke vært tilrådd et nullfiske på bestanden. I 2027 tilrår ICES at fangsten ikke overstiger 4 912 tonn. Situasjonen tilsier fortsatt forsiktighet, da fiskepresset er høyere enn anbefalt og bestandsnivået ligger under målnivået. Uer inngår som bifangst i fiske med både trål og konvensjonelle redskaper. I 2015 ble det framlagt en rapport fra arbeidsgruppen som gjennomgikk reguleringen av kystfisket etter uer nord for 62°N. Reguleringen har siden hatt bestemmelser om bifangst av vanlig uer.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av reguleringen i 2027.

Den generelle bifangstadgangen på 10 % for konvensjonelle fartøy, regnet i rund vekt på ukesbasis, videreføres. Fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember kan likevel ha en bifangstprosent i denne perioden, regnet i rund vekt på ukesbasis, på 30 %.

Det åpne fisket for fartøy som fisker med juksa begrenses til månedene juni, juli og august. En slik adgang gis kun til fartøy med største lengde under 15 meter. Resten av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.

2 FISKET ETTER VANLIG UER I 2025 OG 2026

Tabell 1 og figur 1 nedenfor gir en oversikt over norsk fiske etter vanlig uer og snabeluer nord for 62°N i perioden 2006 til 2026. Fangsttallene omfatter både snabeluer og vanlig uer. HI har for årene frem til og med 2026 laget et estimat over hvor stor del av fangsten som består av vanlig uer.

Tabell 1: Fangst av vanlig uer og snabeluer nord for 62°N (ICES I & II) i årene 2005 til 2026

År	Alle redskaper		Trålredskaper		Konvensjonelle redskaper
	Vanlig uer og snabeluer	Herav vanlig uer[1]	Vanlig uer og snabeluer[3]	Herav vanlig uer[1]	Vanlig uer[1,2]
2005	7 844	6 085	3 865	2 128	3 979
2006	11 015	6 305	7 378	2 642	3 637
2007	8 993	5 784	5 737	2 505	3 256
2008	7 436	5 216	3 632	1 418	3 781
2009	8 128	5 451	3 884	1 303	4 148
2010	8 059	5 994	3 700	1 635	4 359
2011	7 152	4 681	3 471	1 000	3 681
2012	6 362	4 247	3 272	1 158	3 089
2013	5 586	3 836	2 574	834	3 001
2014	16 589	3 440	14 157	1 015	2 424
2015	22 166	2 733	20 078	653	2 080
2016	22 322	4 131	20 425	2 252	1 879
2017	20 644	3 567	18 700	1 628	1 937
2018	23 555	4 961	21 327	2 737	2 224
2019	29 795	5 951	27 078	3 252	2 698
2020	39 453	6 503	36 921	3 985	2 518
2021	51 497	7 703	48 907	5 412	2 559
2022	48 267	7 553	45 895	5 214	2 338
2023	52 196	7 700	49 401	4 977	2 722
2024	54 849	7 629	51 819	4 644	2 984
2025	54 875	8 585	52 124	5 884	2 701
2026	47 520	5 637	45 965	4 104	1 533

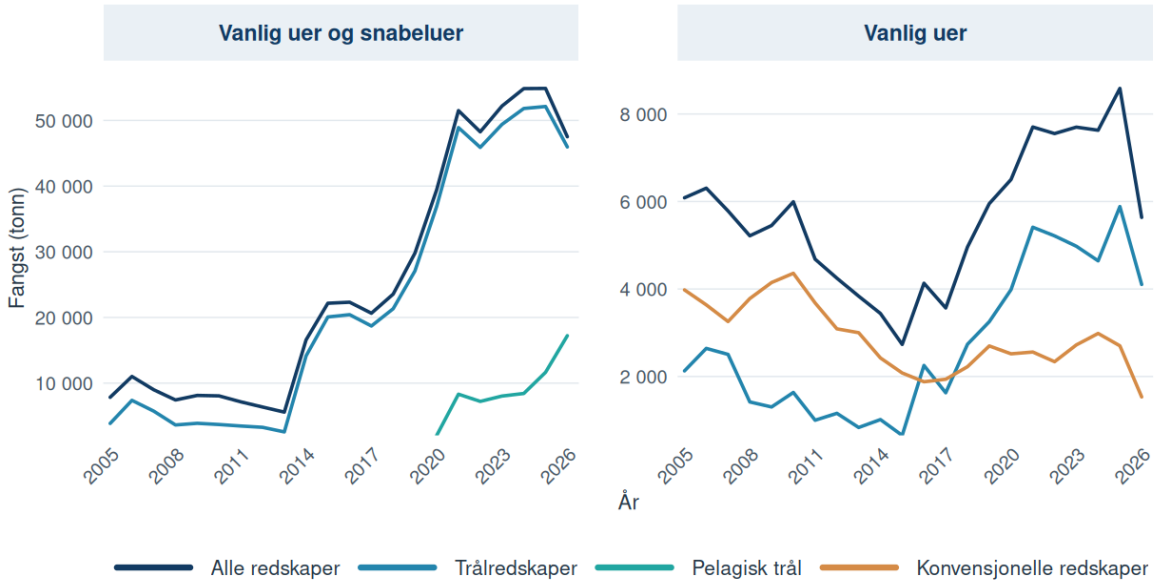
Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 23. oktober 2026

[1] Beregnet av Havforskningsinstituttet per 23.oktober 2026, se kommentar under. For 2025 og 2026 er tallene foreløpige.

[2] Snabeluer blir i svært liten grad beskattet av konvensjonelle redskaper

[3] Inkluderer 2 040 tonn fra pelagisk trål i 2020, 8 314 tonn i 2021, 7 218 tonn i 2022, 8 033 tonn i 2023, 8 423 tonn i 2024, 11 648 tonn i 2025 og 17 220 tonn i 2026.

Figur 1: Fangst av vanlig uer og snabeluer nord for 62°N i perioden 2005 til 2025 fordelt på redskap

Ifølge HI har norske fiskere blitt flinkere til å artsbestemme ueren, men instituttet foretar fremdeles en sjekk på den offisielle sluttseddelstatistikken basert på egne prøver, prøver fra referanseflåte, Kystvakt og Fiskeridirektoratets Sjøtjeneste, og hvor uerfangsten er tatt (område og dyp). Økningen av vanlig uer i trålfangstene siden 2016 er nok reell som følge av bifangst i et økt fiske etter snabeluer med bunntrål, men en liten unøyaktighet i artsidentifiseringen kan imidlertid slå relativt mye ut for vanlig uer. Det vil derfor være en fordel å fiske mest mulig av snabeluerkvoten med flytetrål der bifangsten av vanlig uer er liten, som pågående flytetrålforsøk viser. En økt bifangst av vanlig uer i bunntrål og snurrevad i område 03 henger ikke sammen med noen økning av snabeluerfangsten i dette området. HI har i 2022 foretatt en metoderevisjon, som gir en noe endret fordeling av fangstene i tid og rom sammenlignet med metoden som tidligere har vært brukt. Med ny metode er det beregnet noe større fangst av vanlig uer enn tidligere siden dagbok-justering av sluttseddelfangst allokerer fangsten til statistikkområder og kvartal på en bedre måte.

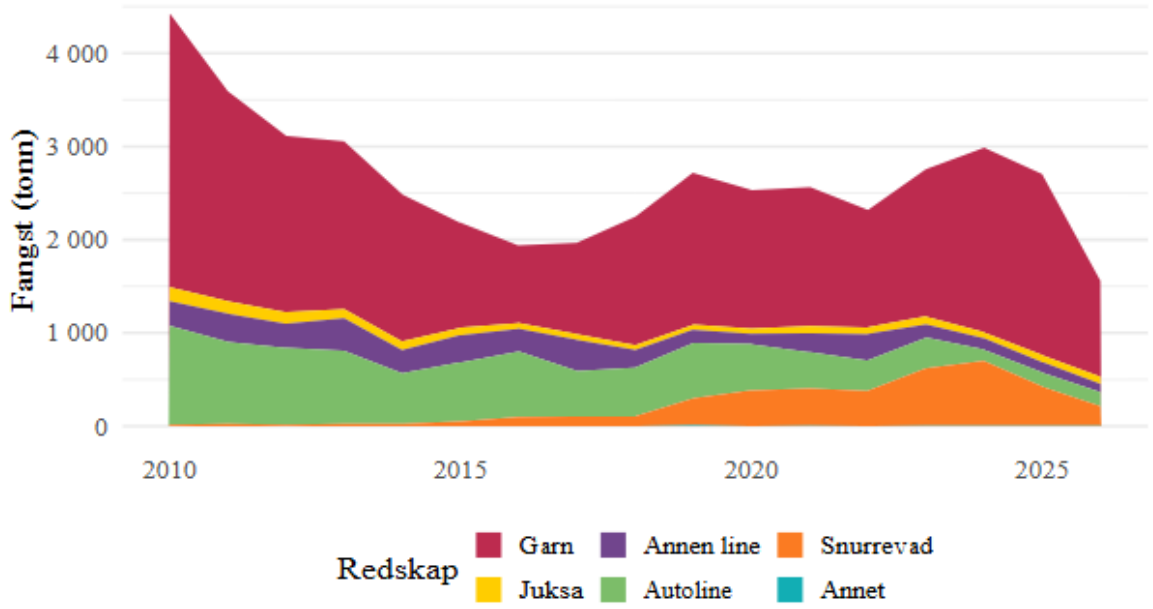
Det tidligere prosjektet «vanlig uer - kunnskapsinnhenting for gjenoppbygging av bestanden», støttet av Fiskeridirektoratet, har bidratt til kartlegging av lokale og regionale ynglefelt for vanlig uer. Blant annet basert på dette har instituttet, med økonomisk støtte fra Norges Råfisklag (inndratte midler), gjennomført kombinerte trål- og garntokt i yngleperioden på våren 2024-2026. Videre har det blitt samlet inn ueryngel fra de kommersielle rekefeltene i Barentshavet og ved Svalbard for å artsidentifisere yngelen sikkert med genetiske metoder. Dette arbeidet er avsluttet, og resultatene viser at 97 % av yngelen var snabeluer. HI har utført arbeid som ser på sikker artsidentifisering av vanlig uer, både genetisk og morfologisk, som viser at det finnes flere komponenter av vanlig uer i norske farvann, og at disse ulike komponentene har forskjellige vekstmønstre. Flere vitenskapelige artikler er publisert eller sendt til faglig vurdering i internasjonale tidsskrift, og HI arbeider også med å få en ny vanlig uer-variant godkjent som ny art. En ny guide som skal forenkle artsidentifiseringen av vanlig uer er utarbeidet, og en artikkel som tar sikte på å karakterisere de romlige utbredelsene og miljømessige preferansene til ulike genetiske komponenter av vanlig uer er under utarbeidelse. Gitt de visuelt synlige forskjellene mellom de ulike uerartene og komponentene av vanlig uer, vil HI fremover jobbe for å få implementert disse i Fiskeridirektoratets FangstID-program, noe som har potensiale for å løfte presisjonen på artsidentifikasjon hos uer

i fremtidige landingsdata betraktelig. Videre undersøker HI om bildeanalyse av otolitter kan brukes til å artsidentifisere uer.

Figur 2 viser utviklingen i fangster registrert som vanlig uer, tatt med konvensjonelle redskaper siden 2010. Trenden er mindre fangst av vanlig uer med garn og line. Fangstene tatt med snurrevad har imidlertid økt de siste årene, og bidratt til å holde oppe det samlede uttaket. Tallene for 2026 er foreløpige, og må forventes å øke ut året.

Næringen kommer med tilbakemeldinger om at det er vanskelig å drive fiske etter andre arter, og holde seg innenfor lovlig bifangst av uer. Norges Råfisklag har inndratt verdien av 190 onn uer i 2025. I 2024 ble det inndratt verdi av 249 tonn uer. I 2024 ble om lag halvparten av inndratt kvantum fisket i området vest av Andøy. Også i området rundt Fruholmen og Andfjorden hadde en del inndratt kvantum. Det er i hovedsak garnfiskere, ofte i fisket etter sei, som beskatter vanlig uer, og som også får flest inndragninger. Vi ser av at i mai, august og november er månedene som det beskattes mest uer, jf. tabell 2.

Figur 2: Fangst av vanlig uer med konvensjonelle redskaper, 2010-2026

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 26. oktober 2026.
Tallene for 2026 er foreløpige.

Tabell 2 viser fangstene av vanlig uer for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap fordelt på fangstmåned. Fangstene under «Annet» er i hovedsak snurrevad.

Tabell 2: Fangst av uer med konvensjonelle redskap fordelt på fangstmåned nord for 62°N i 2025 og 2026

2025	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	156	77	80	110	218	103	125	216	144	208	334	167	**1 938**
Juksa	1	1	0	1	5	17	11	18	14	3	3	1	**77**
Annen line	3	3	8	7	10	16	20	10	13	10	8	4	**115**
Autoline	8	5	27	18	15	22	17	15	7	4	9	3	**151**
Annet	20	33	43	29	24	21	68	71	53	32	24	4	**420**
Totalt	**188**	**119**	**158**	**165**	**272**	**179**	**241**	**330**	**231**	**258**	**378**	**179**	**2 701**
2026	**Jan**	**Feb**	**Mar**	**Apr**	**Mai**	**Jun**	**Jul**	**Aug**	**Sep**	**Okt**	**Nov**	**Des**	**Tot**
Garn	116	70	91	98	104	99	49	150	135	112			**1 024**
Juksa	2	1	1	4	5	20	8	17	15	5			**77**
Annen line	4	3	4	6	6	15	13	13	15	11			**90**
Autoline	5	18	11	23	37	12	14	14	7	11			**150**
Annet	14	17	8	14	33	30	36	30	24	5			**212**
Total	**141**	**109**	**116**	**143**	**184**	**176**	**120**	**225**	**196**	**145**			**1 554**

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 25. oktober 2026

3 BIOLOGISK TILRÅDNING

Bestanden av vanlig uer har over lang tid vært redusert som følge av høyt fiskepress. Oppdatert bestandsvurdering indikerer at bestanden fortsatt er nedfisket, men at utviklingen kan ha vært mindre negativ enn tidligere antatt. Det er observert tegn til bedre rekruttering fra rundt 2005.

ICES anbefaler, basert på MSY-tilnærmingen, at fangsten i 2027 ikke bør overstige 4 912 tonn. Dette rådet innebærer en begrenset åpning for fangst sammenlignet med tidligere nullråd, men situasjonen tilsier fortsatt forsiktighet, da fiskepresset er høyere enn anbefalt og bestandsnivået ligger under målnivået.

Fiskepresset er estimert til å være over nivået som gir maksimalt langtidsutbytte (F_{MSY}). Den utnyttbare bestanden er vurdert til å ligge under MSY $B_{trigger}$, men over det kritiske nivået B_{lim}

Den observerte forbedringen i rekruttering gir grunnlag for forventninger om gradvis bestandsøkning, forutsatt at fangstene reduseres til anbefalt nivå. Videre reduksjon i bifangst og fiskedødelighet er avgjørende for å sikre en positiv utvikling.

Vanlig uer er klassifisert som sterkt truet i Artsdatabankens rødliste, både i 2010, 2015 og 2021.

4 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER VANLIG UER I 2027

Se saksframlegg fra 2020 og tidligere år for en grundig redegjørelse for bakgrunnen for gjeldende regulering. På bakgrunn av den alvorlige bestandssituasjonen ble det i 2014 nedsatt en arbeidsgruppe som skulle se på reguleringstiltak for kystfisket etter uer.

Arbeidsgrupperapporten var på høring i 2015, og følgende tiltak ble iverksatt med virkning fra 2016:

- En generell bifangstadgang for konvensjonelle fartøy, beregnet på ukesbasis, på 10 % hele året.
- Fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember kan likevel ha en bifangstprosent i denne perioden, beregnet på ukesbasis, på 30 %.
- Det åpne fisket for fartøy som fisker med juksa begrenses til månedene juni, juli og august. En slik adgang gis kun til fartøy med største lengde under 15 meter. I de andre delene av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.

ICES-rådet åpner for et begrenset fiske, men samlet uttak av vanlig uer er fortsatt høyere enn tilrådningen. Fiskeridirektøren viser til at det fortsatt er behov for stramme reguleringer for å minimere bifangst av vanlig uer, og mener at det ikke er grunnlag for å endre på reguleringstiltakene. Fangststatistikken i tabellene ovenfor viser at uttaket er nokså stabilt de siste årene. Det er imidlertid tatt mer vanlig uer med snurrevad de siste årene, i hovedsak av fartøy over 28 meter. Det er grunn til å følge med på den videre utviklingen.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre gjeldende reguleringstiltak for konvensjonelle fartøy.